

1911
2011

Scouting A.P.V. Gorinchem

“De rijke geschiedenis van een Scoutinggroep”

Bronvermelding

Deze uitgave is tot stand gekomen met hulp van de volgende bronnen:

- Regionaal Archief Gorinchem
- Jubileumuitgave 75 jaar Arkelse Padvinders
- Archief Scouting A.P.V. Gorinchem
- Archief Mevr. Gelderblom
- Archief Dhr. H. Ros

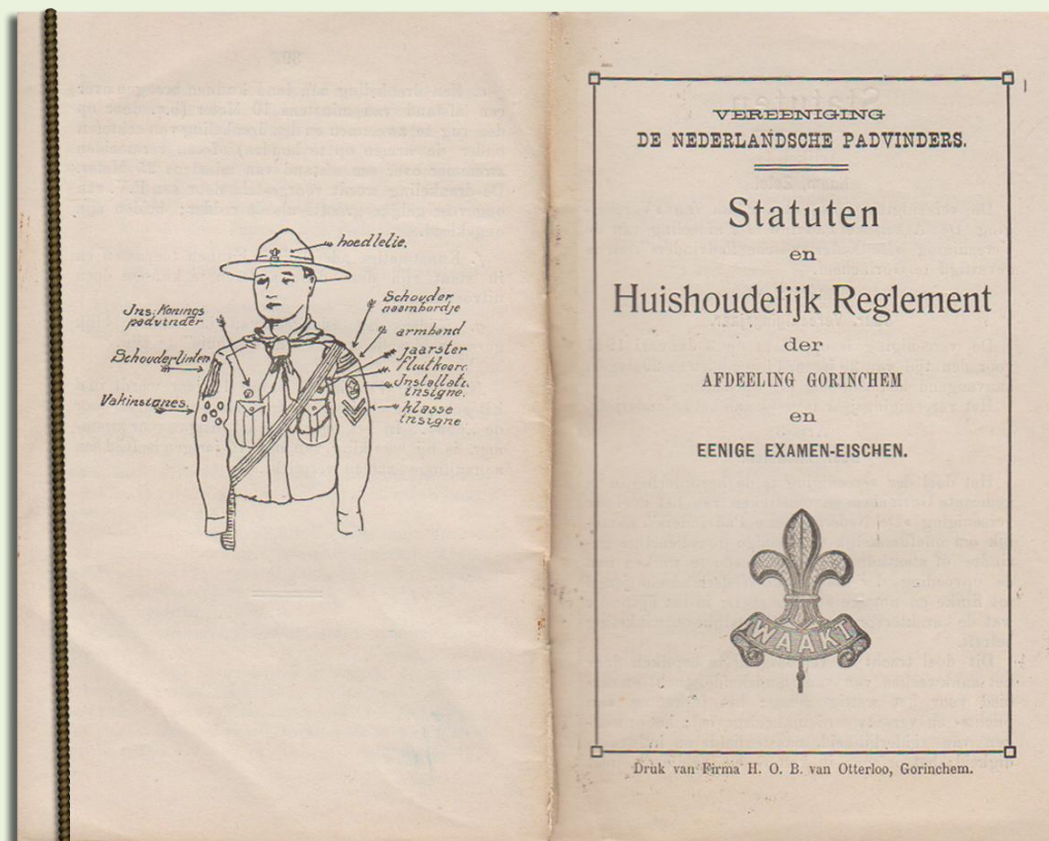
Voorwoord

In 2011 bestaat Scouting A.P.V. Gorinchem 100 jaar, alle reden om terug te kijken op de geschiedenis van één van de oudste scoutinggroepen in Nederland. Er is veel informatie bewaard gebleven in het archief van de groep, persoonlijke archieven, oude kranten en het Regionaal Archief van de Gemeente Gorinchem. Het krantenarchief is recent gedigitaliseerd waardoor er veel extra informatie beschikbaar is gekomen.

In dit boekje nemen we u graag mee langs de hoogtepunten uit de geschiedenis van Scouting A.P.V. Gorinchem, een oude groep met een mooi verleden. Er is veel te vertellen, te veel, daarom hebben de onderzoekers zich moeten beperken tot een aantal onderwerpen. Ook de geschiedenis van de groepen die zijn samengegaan met Scouting A.P.V. worden maar deels beschreven, de focus ligt op de historie van Scouting A.P.V.

Bij het onderzoek was het soms lastig de exacte waarheid vast te stellen, soms spreken logboeken, verslagen en krantenartikelen elkaar tegen. Daarom een klein voorbehoud voor de inhoud van dit boekje, natuurlijk is geprobeerd om naar alle eer en geweten een zo getrouw mogelijk beeld te geven van de afgelopen 100 jaar. Bij een paar gebeurtenissen moest worden uitgegaan van een enkel bericht in de krant of een logboek om het verhaal compleet te krijgen en was dit lastig te verifiëren.

Statuten.

Artikel 1. Naam, Zetel.

De vereeniging draagt den naam van »Vereeniging De Arkelsche Padvinders», afdeeling van de Vereeniging »De Nederlandsche Padvinders», en is gevestigd te Gorinchem.

Art. 2.

Duur, Vereenigingsjaar.

De vereeniging is opgericht op 3 Januari 1911 voor den tijd van 29 jaren, 11 maanden en 29 dagen, aanvangend met den dag der oprichting.

Het vereenigingsjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Art. 3.

Doel, Middelen.

Het doel der vereeniging is de bevordering in de gemeente Gorinchem en omstreken van het doel der vereeniging »De Nederlandsche Padvinders», namelijk om onafhankelijk van eenige godsdienstige gezindte of staatkundige partij, mede te werken aan de opvoeding der mannelijke Nederlandsche jeugd tot flinke en nuttige staatsburgers, in het bijzonder wat de karaktervorming en lichamelijke ontwikkeling betreft.

Dit doel tracht de vereeniging te bereiken door het aankweken van vaderlandsliefde, tucht en eerbied voor het wettig gezag; het inprenten van plichts- en verantwoordelijkheidsgevoel; het opwekken van ridderlijkheid, naastenliefde en hulpvaardigheid; het oefenen in kamp- en veldleven, met

3

opwekking van liefde voor de natuur; het aankweken van handigheid door leergangen binnen- en buitenshuis, zoomede door openlucht- en andere spelen en oefeningen; en door alle andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Art. 4.

Organisatie.

De vereeniging bestaat uit:

a. Padvinders; b. Leiders; c. Leden; d. Begunstigers; e. Bestuur.

Art. 5.

Padvinders.

Padvinders zijn zij, die den leeftijd van minstens 12 jaren bereikt hebben en bij de vereeniging zijn aangesloten, nadat zij met goed gevolg een proeftijd hebben doorlopen en de navolgende belofte hebben afgelegd: (Ik zal ernstig trachten: A „mijn plicht te doen tegenover God, Koningin en Vaderland”; of „een flinke Nederlandsche jongen te zijn”; B „ieder een te helpen waar ik kan”; C „de padvinderswet te gehoorzamen.”)

Het is voor iederen jongen mogelijk padvinder te worden; slechts persoonlijke omstandigheden kunnen leiden tot individuele afwijzing.

De padvinders betalen geen contributie aan de afdeelingkas.

De padvinderswet wordt bij huishoudelijk reglement vastgesteld, overeenkomstig die van de vereeniging.

Art. 6.

Leiders.

Onder leiders worden in deze statuten verstaan zij, aan wie de zelfstandige leiding van een troep

Statuten

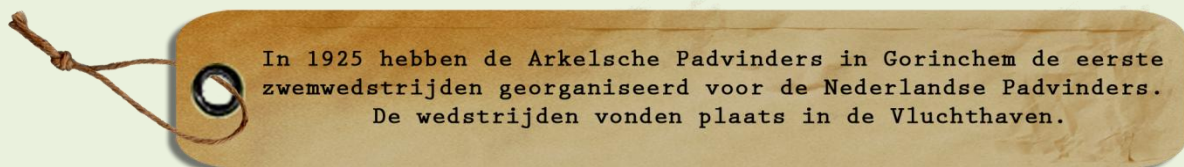
De geschiedenis van de groep

Scouting A.P.V. is de oudste scoutinggroep van Gorinchem en één van de oudste groepen van Nederland. "De Arkelsche Padvinders", zoals de groep vroeger werd genoemd, is bij Koninklijk Besluit op 3 januari 1911 opgericht. In 1910 is de heer A.W. Groenman begonnen met het opzetten van de groep, begin 1911 is dat officieel geworden.

Ondanks moeizame beginjaren, er is toen zelfs bemoeienis voor nodig geweest van Z.K.H. Prins Hendrik en de toenmalig burgemeester E.G. Gaarlandt, is de groep blijven bestaan. Vanaf de jaren 30 zijn er meer groepen in Gorinchem bijgekomen die met elkaar "De Gorcumsche Padvinders" werden genoemd. Uiteindelijk bestonden de Gorcumsche Padvinders voor de tweede wereldoorlog uit vijf groepen.

In de beginjaren van Scouting waren de jongens- en meisjesgroepen strak gescheiden. In 1921 is in Gorinchem de eerste groep voor meisjes opgericht, de Gorcumse Padvindsters, onder leiding van Mevr. Boogh. Bij de start had de groep 23 leden. Of deze groep de basis is geweest voor de latere Torenavallen is niet bekend.

Het oprichten van nieuwe groepen gebeurde omdat oud-leden zich van een bestaande groep hadden afgescheiden of vanuit buiten met een nieuwe groep zijn begonnen, dat is ook nu vaak niet anders. De Loevesteingroep, die in 1933 als tweede groep is opgericht, is begonnen met welpen.

Na de tweede wereldoorlog is er veel veranderd, de Gorcumsche Padvinders zijn als zodanig opgehouden te bestaan terwijl de groepen zo goed en kwaad als dat ging toch probeerden weer op te starten. Helaas is het niet alle groepen gelukt om een goed bestaansrecht te houden, in de jaren 70 zijn een aantal groepen gefuseerd met de Arkelse Padvinders en een aantal andere groepen met de Gorinchemse Zeeverkenners. De overige groepen zijn gestopt omdat er te weinig leden waren of omdat er geen leiding meer beschikbaar was.

Op de linkerpagina zijn de eerste bladzijden te zien van statuten uit 1920. Dit is het oudste officiële bewijs dat is teruggevonden waarin de oprichtingsdatum van de groep staat vermeld. Er zijn ook vele logboeken waar de oprichtingsdatum in staat vermeld.

Gorinchem, 14 Juli 1945.

Na vele jaren van onderdrukking, hebben we vandaag de eerste troefmiddag weer kunnen houden.

Om twee uur moesten we aanwezig zijn, in het nieuwe troeflokaal, het vroegere Militaire Politie gebouw op de soldatenwal. De middag werd - zoals vroeger - geopend met het breken van de vlag, en het opzeggen der padvinders wet.

Voorlopig werden er twee patrouilles gevormd. Er werd met pils van voren af aan begonnen, omdat de troef zo goed als helemaal uit nieuwelingen bestaat. Ten eerste werd het olief der Padvindersy uitken gezet, waarna de onderscheidingstekens behandeld werden.

Verder werd er nog een begin gemaakt met het leren der knopen. Aan het eind van de middag werd er vlaggeroep gesproken, na het strijken der vlag konden de jongens naar huis gaan. De patrouilleleiders met hun assistenten moesten donderdagavond bij Vaandrigh de Jong komen om vast

Koninklijke aandacht

Vooraf in de beginjaren was er vanuit het koninklijk huis veel aandacht voor de startende padvindergroepen. Ook de Arkelsche Padvinders hadden de aandacht, in 1919 heeft Z.K.H. Prins Hendrik het bestuur en enkele leden ontmoet op het station Gorinchem. Het hoogtepunt van deze bijeenkomst was de installatie van de heer Boll door de Prins als nieuwe Patroon.

In 1912 is een telegram naar Hare Majesteit de Koningin gestuurd waarin behalve felicitaties ook wordt bedankt voor het bloemstukje dat de Koningin zelf voor de Gorcumse Padvinders had gemaakt.

7

◀ 1912 • Krantenstukje telegram naar de Koningin ▶

Vooraf Z.K.H. Prins Hendrik was zeer betrokken bij Scouting en de toen startende groepen, in 1916 is er wederom een ontmoeting geweest in de Bilt waarbij de prins aan 55 afdelingen van de Nederlandsche Padvindere een vlag heeft uitgereikt. Hier was onze groep ook bij aanwezig.

De oorlogsjaren

In de oorlogsjaren was scouting verboden, uit een aantal logboeken blijkt dat er wel bijeenkomsten zijn geweest maar natuurlijk in het grootste geheim. Veel is hier niet over terug te vinden, wel dat in de oorlog alle materiaal van de Gorcumse Padvindere moest worden ingeleverd en er veel verloren is gegaan. In juli 1945, direct na de bevrijding, kwam de groep meteen weer bij elkaar getuige het eerste logboekverslag van na de tweede wereldoorlog (zie linker pagina).

„DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS”

BESCHERMVROUWE: H. M. DE KONINGIN
KONINKLIJK COMMISSARIS: Z. K. H. PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN

Aan
de Groepsleiders der N.P.V. en K.V.

29 Augustus 1939.

Naar aanleiding van vragen, welke van verschillende zijden op het Hoofdkwartier zijn binnengekomen en in verband met de jongste gebeurtenissen in ons land, komt het o.g. wenselijk voor een algemene richtlijn aan te geven voor onze groepen ten aanzien van eventuele hulpverlening door onze jongens.

Vooropgesteld zij, dat het vanzelf sprekend in den geest der Beweging moet worden geacht, dat wij trachten overal waar wij kunnen te helpen. Dit geldt voor de groepen en voor ons allen individueel. Wij moeten er echter voor waken, dat alles, wat geschiedt, strookt met onze verantwoordelijkheid tegenover de jongens en ouders.

Indien door de Overheid of Overheidsdiensten een beroep op een groep wordt gedaan, dan zullen de Hoofdkwartieren het zeer toejuichen, indien getracht wordt zo goed mogelijk te helpen. Men vergeet echter niet, dat niet wij, doch de ouders over de jongens beschikken. Voor de indeling van jongens bij bepaalde diensten zal de leider dus een schriftelijke toestemming van de ouders verlangen; Een voorbeeld voor zulk een verklaring wordt hierbij toegevoegd. Bij optreden in groepsverband moet aan belanghebbenden duidelijk worden gemaakt, dat deelname volkomen vrijwillig is.

De wenselijkheid om op te treden in organisatorisch verband zal uiteraard door plaatselijke omstandigheden worden bepaald. Laat iedere leider echter zijn eigen commissaris op de hoogte houden, opdat deze kan beoordelen, in hoeverre er aanleiding bestaat tot het organiseren der plaatselijke hulp door de groepen.

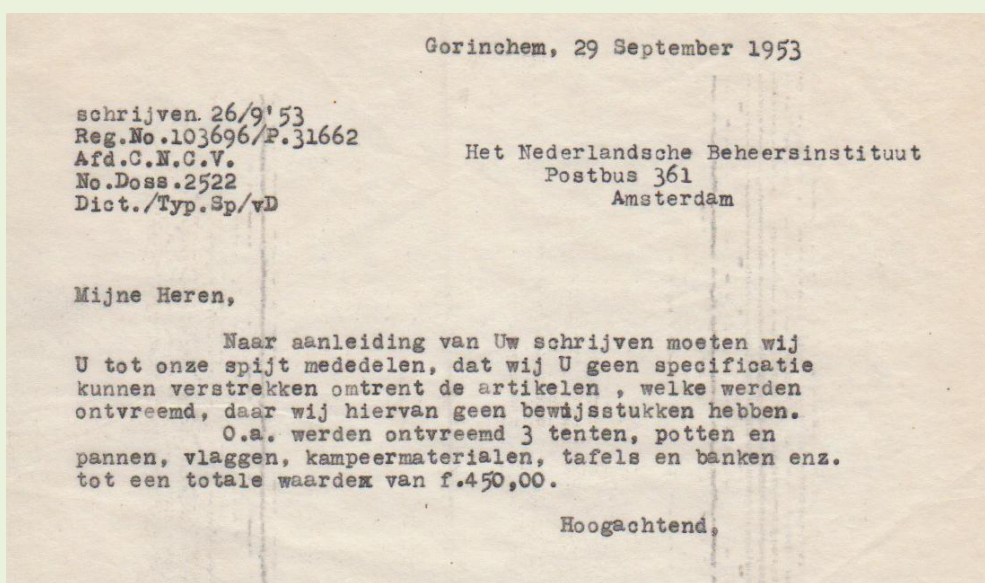
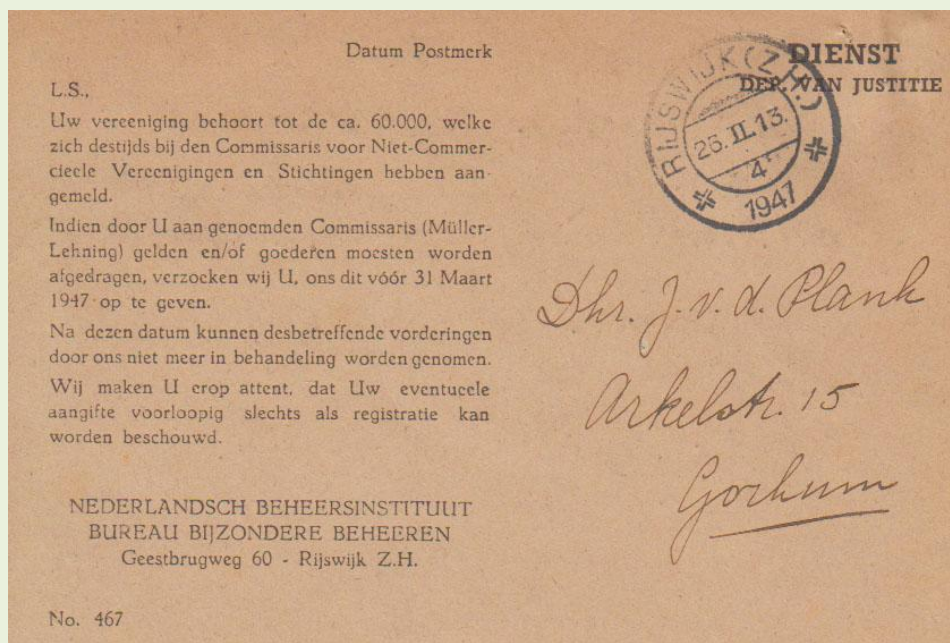
De H.C. van de N.P.V.
A.Oosterlee.
De H.C. van de K.V.
R.Höppener.

Insigne Luchtbescherming.

- (1) De jongen moet het insigne "Ambulance" behaald hebben en op de hoogte zijn van de Eerste Hulp bij Luchtbescherming.
- (2) Hij moet op de hoogte zijn van de verschillende soorten projectielen, welke door bombardementsvliegtuigen worden uitgeworpen en de aard der uitwerking der verschillende soorten projectielen kunnen omschrijven.
- (3) Hij moet iets weten van schuilplaatsen in het algemeen en in het bijzonder hoe een schuilloopgraaf kan worden geïmproviseerd en met behulp van anderen, die op zijn aanwijzingen werken, zulk een schuilplaats aanleggen.
- (4) Hij moet weten, wat de samenstelling is van brandbommen; welke maatregelen moeten worden genomen om het gevaar van brandbommen tot een minimum te beperken en wat hij moet doen indien het pand, waarin hij zich bevindt door een brandbom wordt getroffen.
- (5) Hij moet iets weten van de verschijnselen bij gasvergiftiging en op de hoogte zijn van de voornaamste beschermingsmiddelen tegen oorlogsgassen.
- (6) Hij moet het dragen van een gasmasker beoefend hebben en kleine herstellingen aan een gasmasker kunnen verrichten.
- (7) Hij moet weten hoe gaszieken uit een gasatmosfeer te dragen.
- (8) Hij moet weten welke maatregelen binnenshuis bij gasgevaar moeten worden genomen.
- (9) Hij moet iets weten van de plaatselijke organisatie der luchtbescherming.

In 1939 was men in Nederland zich goed van bewust wat er gebeurde in Duitsland en Oost Europa waardoor in het najaar van 1939 vanuit De Nederlandse Padvinders (landelijke organisatie) richtlijnen zijn opgesteld voor hulp/ondersteuning door Scoutinggroepen als dat gevraagd mocht worden door de overheid. Of de APV hiervoor is gevraagd is niet duidelijk. De richtlijnen zijn wel speciaal omdat hiervoor een insigne moest worden behaald en de verkenner aan strikte voorwaarden moesten voldoen.

Na de Tweede Wereldoorlog had de groep geen bezittingen meer. Ondanks de oproep van het toenmalig ingestelde Beheerinstituut heeft deze regeling niet tot uitkering geleid en zijn de aangemelde materialen ad Fl. 450,00 niet vergoed.

◀ 1938 • Burgemeester Kootstra op het blok ▶

◀ 1912 • Opstellen voor de optocht op het Kazerneplein ▶

Hoe de groepen zijn samengegaan

In de afgelopen 100 jaar zijn er in Gorinchem meerdere groepen actief geweest. Niet alle groepen hebben gelijktijdig bestaan, toch waren de onderzoekers verrast door de hoeveelheid. Zoals je in onderstaand overzicht kan zien zijn er in de afgelopen 100 jaar ongeveer 12 Scoutinggroepen geweest waarvan er nu nog twee groepen actief zijn.

De Gorcumsche Padvinders (jongens)

De Arkelsche Padvinders	Groep 1	1911	heden
De Loevesteinsche groep	Groep 2	1933	1976
De Maas-Waalgroep	Groep 3	1938	1970
De D.C. Matthesgroep	Groep 4	1938	1970
De Hugo de Grootgroep	Groep 5	onbekend	

De Gorcumsche Padvindsters (meisjes)

Gorcumsche Padvindsters		1921	1925*
Maria Goretti Groep		1946	1965*
De Waalkanters	I	1936	1950
Torenvalken	II	1948	1976

Overig

Charles de Foucault (Katholieke Verkenners)		1947	1966
Gorinchemse Zeeverkenners		1970	heden

* Datum onder voorbehoud

De groepsnummers die in de beginjaren werden toegekend binnen de Gorcumsche Padvinders zijn heel lang gebruikt. Na de Tweede Wereldoorlog wordt er niet meer over de Gorcumsche Padvinders gesproken en vervalt deze nummering. De nummering werd ook alleen gebruikt voor de jongensgroepen. Het groepsnummer staat nog steeds op onze groepsflag en in onze groepsyll wordt de term "Groep 1" ook nog steeds gebruikt.

Leerdam heeft vroeger een luchtverkenners groep gehad met de naam Hondong. In 1948 is onze groep samen met de groep uit Leerdam op kamp geweest in Helvoirt.

Scouting Gorinchem.
Loevesteingroep
Bestuur.

VERKLARING.

Ondergetekenden, bestuursleden van de Loevesteingroep te Gorinchem verklaren :

- dat de Loevesteingroep -na de leden op 12 december 1975 gehoord te hebben- zal overgaan in de Stichting de Arkelse Padvinders;
- dat van alle materiaal, hetwelk eigendom is van de Loevesteingroep afstand wordt gedaan, en dat dit materiaal -voorzover nog bruikbaar- zal worden overgedragen aan de Stichting de Arkelse Padvinders;
- dat alle financiële middelen -na controle- (waaronder kasgeld en middelen welke staan op bank- en girorekening en spaarbankboekje) worden overgedragen aan de penningmeester van de Stichting de Arkelse Padvinders;
- dat de naam: " Loevesteingroep" niet langer dan noodzakelijk gehandhaaft behoeft te blijven, zulks ter beoordeling aan het Stichtingsbestuur van de Arkelse Padvinders.

Voorzover deze verklaring aanvulling, danwel wijziging behoeft, zal, door de bestuursleden van de Loevesteingroep welke zitting hebben genomen in het Stichtingsbestuur van de Stichting de Arkelse Padvinders, een afzonderlijke verklaring worden opge-
maakt.

De bestuursleden:

Gorinchem: 22 december 1975.

V. H. D. I. c. t.
Boekman
Monte
B. J. J.

Ook landelijk zijn er ontwikkelingen als in 1970 het toenmalige kabinet heeft besloten dat de vier landelijke padvindersonsorganisaties geen overheidssubsidie meer zouden krijgen en er één landelijke Scouting organisatie moest komen. Toenmalig Minister Marga Klompee heeft dat proces persoonlijk begeleid.

Scouting Nederland kwam in 1972 tot stand. Er kwam een landelijke raad met ruim 100 leden, van elk district hadden twee leden zitting in de landelijke raad (afgevaardigden). De heren C. Bosman (bekend van de Gorinchemse Zeeverkenners) en H. Ros (bekend van de Arkelse Padvindders) waren de afgevaardigden van ons district.

Om regionaal en plaatselijk Scouting te promoten besloot de landelijke raad een lid van het district te benoemen tot voorlichter onder het motto: Scouting komt uit het bos. Dhr. H. Ros heeft die functie toen voor ons district aanvaard.

In 1976 besloten de Loevesteingroep (toen zonder leiding) en de Torenavalken verder te gaan in een fusie met de Arkelse Padvindders. Een grote groep enthousiaste ouders en leiding ging aan de slag om de groep groter en steviger te maken.

◀ 1979 • Padvindsters ▶

◀ 1976 • Hopman H. Ros hangt burgemeester Schreuder de groepsdas om ▶

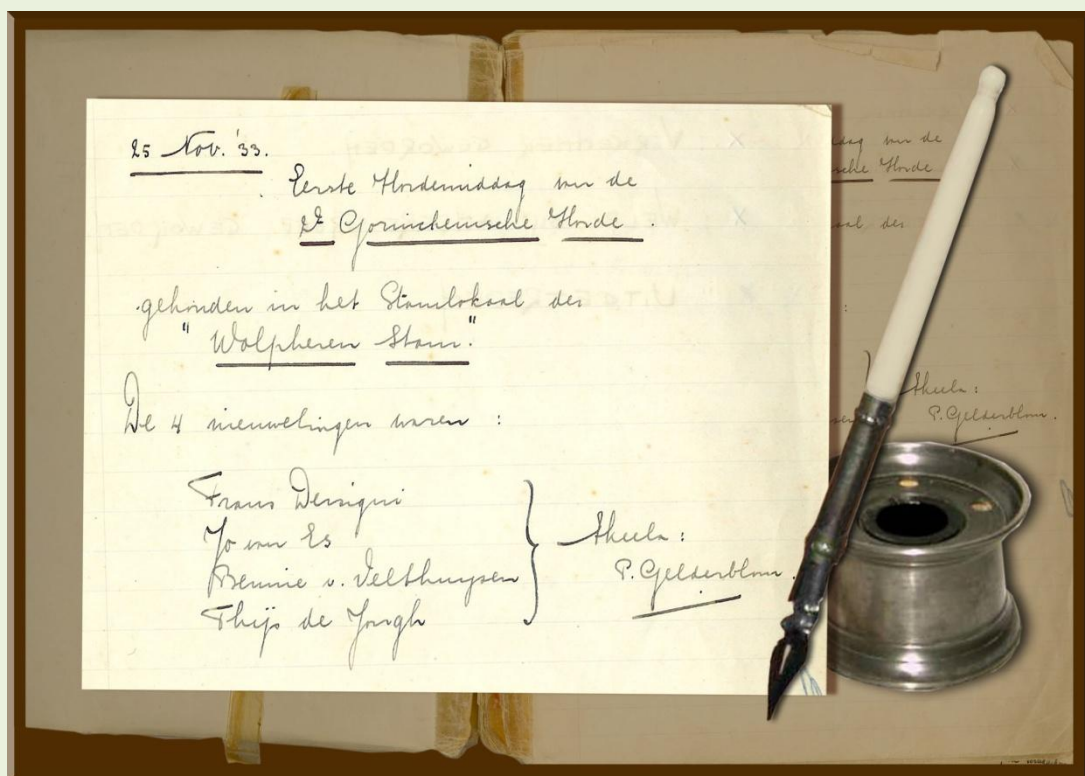
De fusie van de drie groepen werd geïnitieerd door het beleid van Scouting Nederland, niet door een initiatief van de gemeente Gorinchem. Hier is in de verhalen sprake van geweest, Dhr. H. Ros heeft bevestigd dat dit niet zo was.

Om de groepen die met de A.P.V. zijn gefuseerd in ere te houden dragen we nog altijd het ruitje van de Loevesteingroep op onze groepsdas en is de naam van ons clubgebouw het Valkennest, de naam van het toenmalig onderkomen van de Torenvalken.

De naam van de Loevesteingroep is in 1993 in gebruik genomen door een nieuwe Scoutinggroep in Woudrichem.

De Gorinchemse Zeeverkenners zijn in 1970 opgericht en hebben de naam van de D.C. Matthesgroep (Groep 4) overgenomen. Van de tweede zeeverkennergroep die in Gorinchem bestond, de Maas-Waalgroep (Groep 3), is alleen het overgebleven materiaal overgenomen. Hier waren geen leden meer actief.

In de loop van de geschiedenis is het de groep een aantal keren gelukt om belangrijke functionarissen als erelid te benoemen. In 1917 wordt burgemeester E.G. Gaarlandt benoemt tot erevoorzitter, na de fusie is op 21 februari 1976 burgemeester A. Scheuder tot erelid geïnstalleerd tijdens een bijzondere bijeenkomst in de Kolfbaan.

◀ 1958 • Leden Loevesteingroep met groepsvlag ▶

◀ 1986 • Burgemeester Vleggeert hijst vlag opening jubileum scoutingmarkt ▶

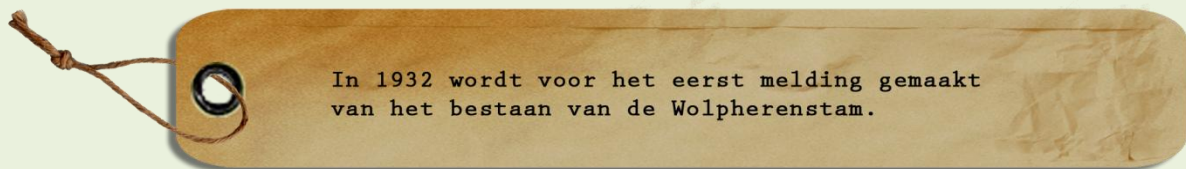
De groepsvlag

De eerste groepsvlag is in 1917 door Z.K.H. Prins Hendrik aan de groep geschonken. Helaas heeft deze vlag de tijd niet overleefd.

In 1937 heeft de groep een nieuwe groepsvlag gekregen die is gemaakt door de meisjes van het Nederlandse Meisjes Padvindsters Gilde.

In de oorlog moesten alle spullen worden ingeleverd, wat bewaard is gebleven is door de toenmalige leden in het geheim bewaard. Hierdoor is ook de groepsvlag uit 1937 bewaard gebleven.

17

In 1932 wordt voor het eerst melding gemaakt van het bestaan van de Wolphenstam.

◀ 1967 • Hopman Schetselaar draagt leiding A.P.V. over ▶

◀ 1961 • Groepsvlag Scouting A.P.V. ▶

De huidige groepsvlag komt uit 1961, deze vlag is speciaal voor het toenmalig 50-jarig bestaan gemaakt en is in 2011 dus precies 50 jaar oud. Op de stok staat de datum 1910-1960 gegraveerd, de groep is in 1910 gestart, alleen is dit in 1911 pas officieel geworden.

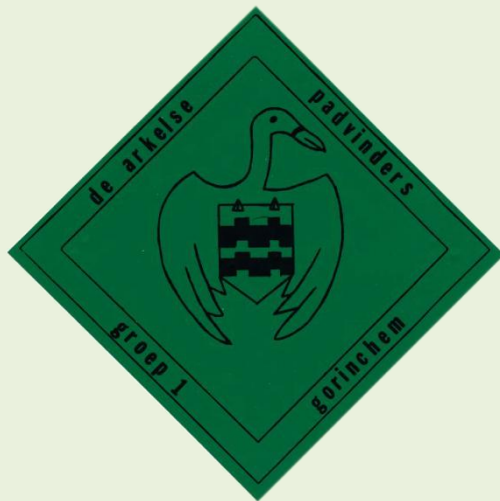
◀ 1961 • Vlaggenstok groepsvlag Scouting A.P.V. ▶

Het is heel speciaal dat alle leden van Scouting A.P.V. sinds 1961 met dezelfde groepsvlag worden geïnstalleerd. Scouting staat bekend om de sterke band die alle leden met elkaar hebben, daar draagt dit stukje geschiedenis zeker aan bij.

SCOUTING A.P.V. GORINCHEM

◀ 1993 – 2004 ▶

◀ 1976 ▶

◀ 1990 – 2008 ▶

◀ 1981 – 1990 • Embleem op uniform ▶

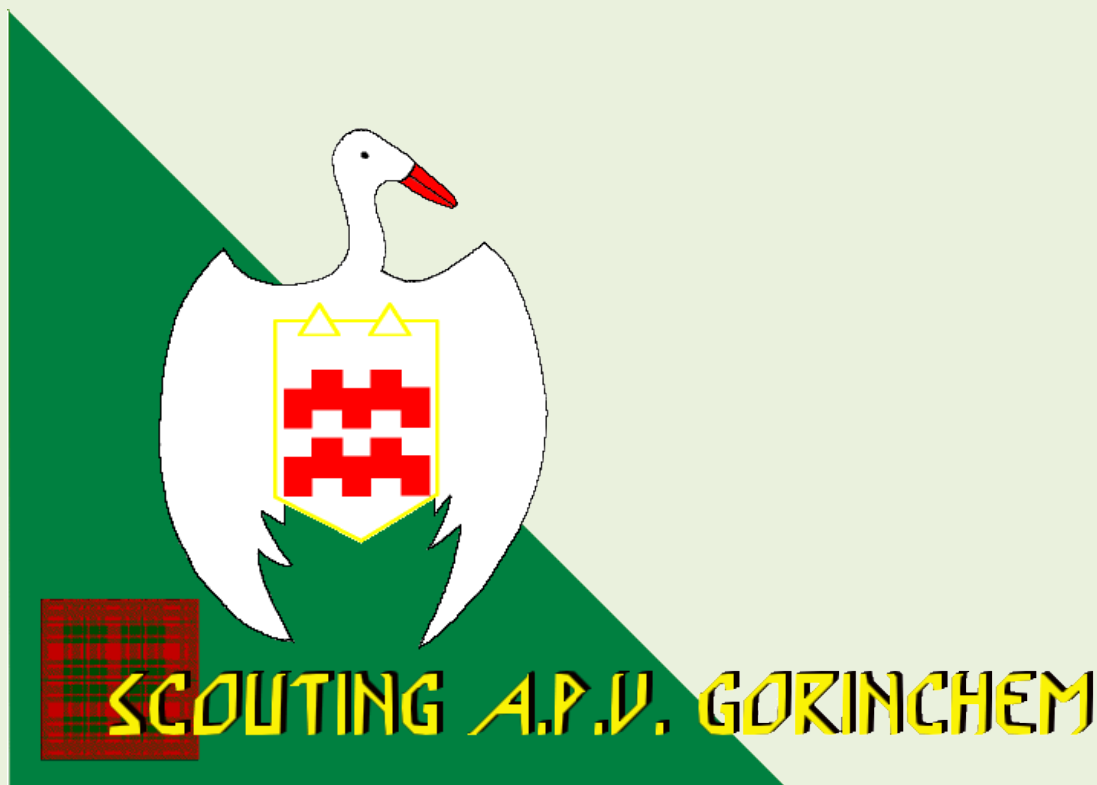

◀ 1990 - heden • Embleem op uniform ▶

Het groepslogo

Het groepslogo, buiten de afbeelding op de 2^e groepsvlag, is voor het eerst gebruikt op de vaantjes die als herinnering aan de volleybalwedstrijden werd meegegeven. De oudste weergave op papier lijkt de afbeelding die tot 2008 op het "Groene Boekje" is gebruikt. Daarna is er een logo gekomen die in 1975 is gemaakt voor een verkoopactie van ballpoints en aanstekers, om geld te verdienen voor een zomerkamp in het buitenland. In 1976 is er voor het 65-jarig jubileum een logo ontworpen die ook nu nog op ons uniform wordt gebruikt.

In 1993 is er een nieuw groepslogo gemaakt die op de bestelling van de sweaters is gebruikt. Dit logo is voor het eerst ook geplaatst op het briefpapier en later op het T-shirt en cap. In 2004 is het groepslogo vernieuwd, in kleur en nieuwe stijl, het embleem op het uniform is hetzelfde gebleven.

◀ 2004 - heden • Groepslogo's Scouting A.P.V. ▶

20 leden van de Loevesteingroep en De Arkelsche Padvinders gaan in 1937 naar de Wereld Jamboree in Vogelenzang. Een aantal Voortrekkers zijn als medewerker in Vogelenzang aanwezig. Op 11 augustus komen er ongeveer 500 Jamboree bezoekers naar Gorinchem.

Dagboek van de:

Arkelische padvinders.

Afdeling: Gorinchem.

begonnen te bij de maand Juli
van het jaar 1919.

In vroeger tijden was Gorinchem
een bezitting van het bekende adelyk
geslacht de Van Arckels. Hierom
wordt deze stad nog wel de naam
van „Arkelst onderveest" gegeven. Het
is om deze reden dat de troep niet is
genoemd: De Gorinchemsche padvinders
maar: De Arkelische padvinders.

Het bestuur bestaat uit: De Y. G. de hant, voorzitter.
troepvoorman: Mr. V. G. A. Bolt. D. P. H. H. - secretaris.
Leden: Voorzitter: E. G. Gaarlant. K. P. C. G. Gramberg.
burgemeester v. Gorinchem. A. W. H. Berends } Leden
F. J. Smit
F. J. Dingemans

Leider is: hofman K. A. Boogh.

Vaandrags zijd: B. T. Gramberg en

De groepsnaam

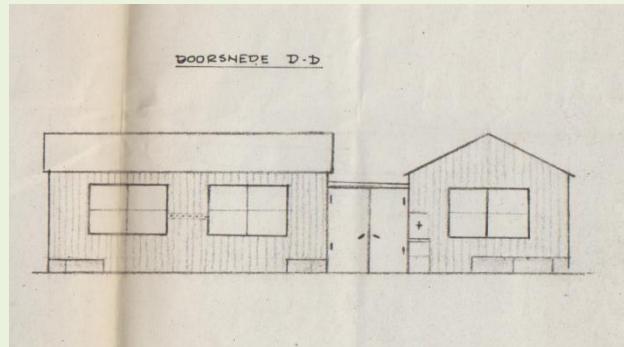
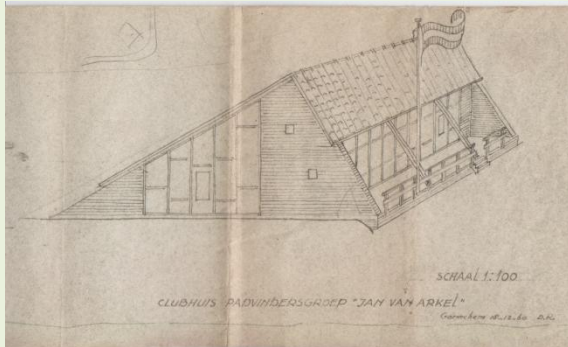
De naam van de groep is in de loop van de jaren niet veranderd behalve dat het op zijn oud Hollands geschreven "Arkelsche" is veranderd in "Arkelse".

Omdat er veel verwarring was over de naam van de groep en de locatie, De Arkelse Padvinders en het dorpje Arkel in de buurt van Gorinchem, is in 1990 de naam van de groep veranderd in Scouting A.P.V. Gorinchem.

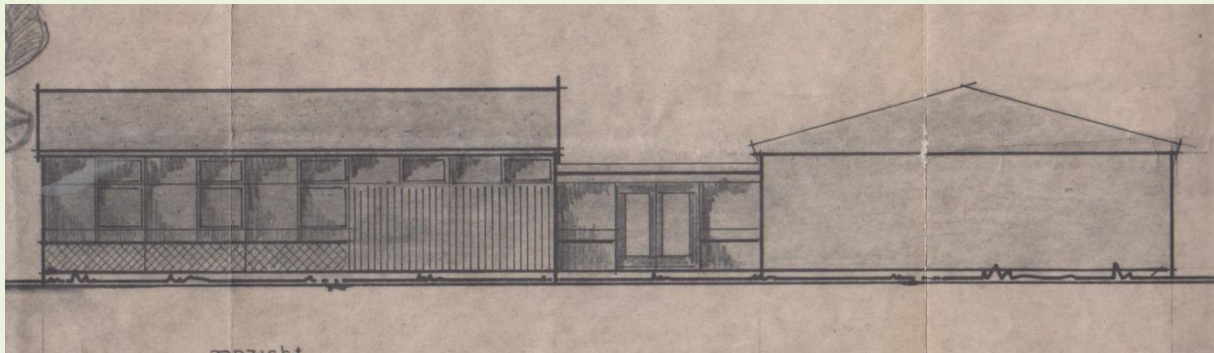
Over de afkomst van de groepsnaam is wel verwarring ontstaan. Anders dan al jaren wordt aangenomen, dat de groep is vernoemd naar de stichter van onze stad Jan van Arkel, zijn er verschillende aanwijzingen gevonden dat de groep is vernoemd naar Arkels Oude Veste. Zo werd een deel van de huidige oude binnenstad vroeger genoemd. De aanwijzingen komen uit een aantal krantenartikelen, een schrijven in een logboek uit 1919 (zie linker pagina) en een lederen herdenkingsvel uit 1923 in het Scouting Museum in Rotterdam.

Wat de waarheid is wordt lastig, de mensen die ons dat zouden kunnen vertellen zijn allang overleden, maar de onderzoekers denken dat de aanwijzingen uit de jaren 20 toch wel redelijk betrouwbaar zijn.

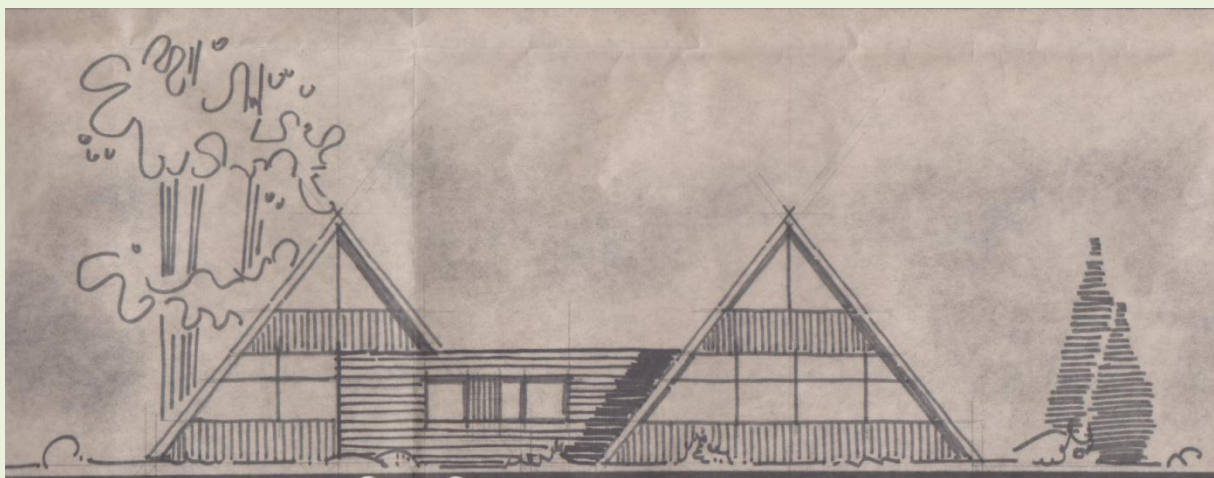

◀ 1960 • Afgewezen plan gebouw Valkennest ▶ ◀ 1962 • Afgewezen plan Valkennest Schutskooi ▶

◀ 1978 • Afgewezen plan nieuwbouw Schotdeuren ▶

◀ 1979 • Afgewezen plan nieuwbouw Schotdeuren ▶

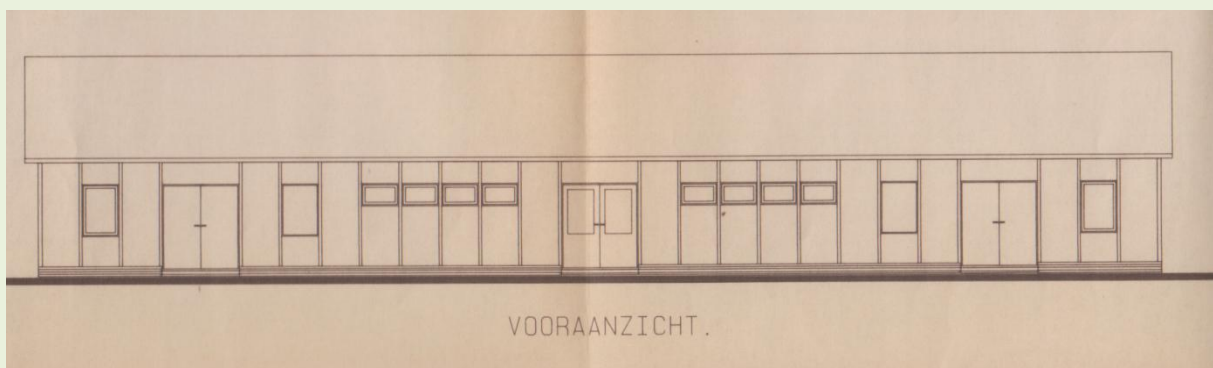
Altijd op zoek naar een geschikt onderkomen

In de beginjaren was het lastig om een goed onderkomen te vinden. De groep heeft in veel verschillende gebouwen gezeten voordat pas ver na de tweede wereldoorlog een eigen clubgebouw kon worden gerealiseerd. De locaties die nog het meest in het geheugen liggen zijn natuurlijk het oude West, de Korenbeurs en het (4^e) Valkennest in de wijk Stalkaarsen.

◀ 1961 • Altijd op zoek naar een locatie ▶

In 1994 is een grote wens van de groep in vervulling gegaan met de bouw van een nieuw clubgebouw aan de Sportlaan. De naam van het clubgebouw blijft het "Valkennest", de 5^e versie met deze naam. Voor 1994 zat de groep op twee locaties, De Korenbeurs en het Valkennest (Schotdeuren 4^e versie).

◀ 1993 • Aanzicht nieuwbouw APV aan de Sportlaan ▶

◀ 1974 • 3^e Valkennest ▶

◀ 1934 • In troeplokaal ▶

Het is lastig exact te achterhalen op welke locaties de groep de afgelopen 100 jaar heeft gezeten. In diverse krantenartikelen, logboeken en verslagen worden locaties genoemd waarvan niet altijd duidelijk is wanneer een locatie is betrokken en verlaten. In het overzicht worden alleen de locaties weergegeven waar Scouting A.P.V., de Loevesteingroep en de Torenavalken hebben gezeten.

Scouting A.P.V. Gorinchem

 <i>Onbekend</i>	1911	1926
 Korenbeurs 4	onbekend	1926*
 <i>Onbekend</i>	1926	1937
 Havendijk 42 (Schipperbeurs)	1937	1940
 Burgstraat 3	1963	1967
 Oude Lombardstraat	1968	1969
 Krinkenwinkel 3 (Oude West)	1969	1978
 Korenbeurs 3 (Korenbeurs)	1981	1994
 Schotdeuren 18 (4 ^e Valkennest)	1981	1994
 Sportlaan 4 (5 ^e Valkennest)	1994	heden

Loevesteingroep

 Keizerstraat 49 (Eierveiling)	1937	1947*
 Krabsteeg	1947	1973
 Bornsteeg 2	1973	1975

Torenavalken

 Citadelkazerne, Tolkazerne, Havendijk, Boerenstraat, Vries Robbé Rotonde, Dalemwal, Den Haan, Kelder BB, Appeldijk.	1948	1962
 Keizerstraat 49 (Eierveiling)	1962	1964
 Schutskooi (1 ^e Valkennest)	1964	1974
 Schotdeuren 18 (2 ^e Valkennest)	1974	1974
 Schotdeuren 18 (3 ^e Valkennest)	1974	1981

* Datum onder voorbehoud

Speciaal voor het jubileumjaar is er een GPS tocht uitgezet langs alle locaties. De tocht is vrij lang en kan het beste met de fiets worden gevolgd. Met de auto is ook mogelijk alleen is parkeren in de binnenstad van Gorinchem soms lastig.

Kamp Breda 31 Juli - 12 Aug 1911.
Hotel Broek.

Op kamp

De oprichter van de Arkelsche Padvinders, de toenmalig groepsleider de heer A.W. Groenman, is in 1911 begonnen met 11 scouts. Wekelijks kwamen de verkenners bij elkaar en in de zomer van 1911 is er een zomerkamp georganiseerd in Breda.

De foto op de linker pagina is de oudste foto die in het archief is teruggevonden in een logboek, dit was het eerste zomerkamp van de groep.

Ook het houden van een groepskamp is van alle tijden, onderstaande afbeelding komt uit een logboek van 1921. Dit was het eerste jubileum groepskamp van de Arkelsche Padvinders.

◀ 1978 • Zomerkamp Verkenners Vianden Luxemburg ▶

◀ 2001 • Zomerkamp Esta's ▶

Pas vanaf de jaren 70 was het mogelijk, lees betaalbaar, om met een speltak naar het buitenland op kamp te gaan. Individueel is dat wel eerder gebeurd, zoals de deelname aan internationale Jamborees.

◀ 1984 • Zomerkamp Verkenners Wiltz ▶

◀ 1980 • Zomerkamp Sherpa's ▶

● Hopman Gelderblom geeft de groepsflag over aan zijn voorlopige opvolger, de heer Stouten.

◀ 1973 • Dhr. P. Gelderblom geeft groepsflag over aan P. Stouten ▶

◀ 1917 • Groepsfoto met Dhr. van der Plank ▶

Groepsleiders

In de afgeholpen 100 jaar zijn veel vrijwilligers actief geweest om de groep draaiende te houden. Veel van deze leden hebben de groep lang en intensief gesteund waardoor Scouting een groot deel van hun leven is geworden. De grootste eer is natuurlijk aan de oprichter van de groep Dhr. Groenman, en later de toenmalig burgemeester Dhr. Gaarlandt en Dhr. Koper die ervoor hebben gezorgd dat Scouting in Gorinchem bleef bestaan. Zonder onrecht te doen aan de vele vrijwilligers zijn de groepsleiders vaak de trekkers geweest en hebben daardoor veel voor de groep betekend.

Scouting A.P.V. Gorinchem

☞ Dhr. A.W. Groenman	1911	1917
☞ Res.Lt. Dhr. A. Koper	1917	1918
☞ LtKol. Dhr. Nijpels	1918	1918
☞ Dhr. Boogh	1918	1924
☞ Dhr. W.J. van der Plank	1924	1937
☞ Dhr. P. Nieuwenhuizen	1937	1937
☞ Dhr. G.P.M. Bax	1937	1940
☞ Dhr. H. Schetselaar	1963	1967
☞ Dhr. L. Kouvelt	1967	1968
☞ Dhr. H. Ros	1968	1984
☞ Dhr. L. Blonk	1984	1987
☞ Mevr. H. Rietveld	1988	1991
☞ Dhr. A.M. Oosten	1991	2001
☞ Dhr. M. van Duijn	2003	2006
☞ Dhr. M. Geursen	2006	heden

Loevesteingroep

☞ Dhr. P. Gelderblom	1933	1966
☞ Dhr. J. Stouten	1973	1976

Torenvalken

☞ Onbekend	1948	1960
☞ Mevr. M.C.S. van Bakergem	1960	1965
☞ Mevr. M.C.W. Petersen-Müller	1965	1968
☞ Mevr. F. Prins	1968	1970
☞ Mevr. N. van de Giessen	1970	1976

Dank betuiging vande Loevesteingroep aan:
Hopman P. Gelderblom.

Hierbij willen wy, de voltallige Loevesteingroep, u danken voor de twee-en-veertig jaren van trouwe en goede dienst. En ook dat u na veertig nog steeds interesse hebt en paraat bent en dientengevolge nog immer de helpende hand wilde toesteken by de Loevesteingroep. Wij gaan nu wel over naar een andere groep, maar de herinneringen aan de Loevesteingroep, blijven altijd bestaan en zullen voortleven tot in lengte van dagen. Met hartelijke dank, groeten en wat dies meer zij, de gehele Loevesteingroep:

Hopman:

Uilen

PL Eric Verbeek
APL Jan van't Verlaat.
3de man Ronald van Keulen.
4de man Martin Roest.
5de man BAS HAGOORT
6de man Bram v. Kerkendijk

Kieviten

PL Kees Bonis
APL Nico Roest
3de man Rgeo Bothof
4de man Meno Mollema
5de man Harry Tel Er
6de man Hans Dolk

Valken

PL [Signature]
APL Jan v. Bochove.
3de man Gent Klein Kraanenburg
4de man Peter Gloudemans.
5de man Ronald van Bochove
Eran Keuren.

Alula: [Signature]
welpen.:
Albert van Bochove
Rick Roest
andruespil
mario mollema

Het bestuur: [Signature]
W. H. D. [Signature]

Niet alleen in het (verre) verleden mag worden gekeken naar leden die zich voor de groep hebben ingezet, ook nu mag de groep zich prijzen met een groep leden die al vele jaren lid is. In het overzicht zijn de leden vermeld die in 2011 minimaal 25 jaar lid zijn van de groep.

Hans Dolk is het enige overgebleven lid van de Loevesteingroep, die in 1976 is gefuseerd met de A.P.V. In 2009 heeft Jolanda Ouwehand-Plieger haar lidmaatschap bij de groep opgezegd, zij is nog lid geweest van de Torenavalken.

Ad van der Sande	1968	43 jaar
Hans Dolk	1975	36 jaar
Albert Oosten	1976	35 jaar
John Kant	1976	35 jaar
Inge Dolk Osenga	1977	34 jaar
Marco van Duijn	1977	34 jaar
Marco Teunissen	1980	31 jaar
Jan Peter van Ouwerkerk	1982	29 jaar
Henk Teunissen	1983	28 jaar
Karin van Duijn Van Leeuwen	1983	28 jaar
Sonja Brouwers	1985	26 jaar
Zegert van Eijk	1986	25 jaar

◀ 192x • Op de fiets ▶

◀ 1931 • Herinnering aan een padvinders feest (Tuin Oude Doelen) ▶

Opmerkelijk

Zeker niet alles van de geschiedenis van de groep is verteld, er zijn keuzes gemaakt. De onderzoekers zijn wel leuke zaken tegengekomen die het noemen waard zijn, dat willen ze niemand onthouden.

Zo kenmerkt de hele geschiedenis van de groep zich met het geven van toneelvoorstellingen en organiseren van feestavonden. Alleen dat deel is al interessant genoeg om een boekje over te schrijven.

37

De groep heeft ook iets met schoenen gehad, waar dat mee had te maken is niet duidelijk.

Voorraad op 7 October 1921.		Voorraad op 1 October 1921.	
4	groepschoppen	1	vierkante P.V. tent
3	potketels	1	pak spijkers
3	gemiddeldesels	11	knokslangen
1	helische pot	1	lochtscheren
1/3	bus cacao	2	drievoeten
1/4	zak thee	2	patrouille stokken
1/2	zak suiker	1	bloem
1	flesch asijnzuur	1	saag
1	kaas	1	voetslag
1	grote bus	1	vaandel
2	kleine bussen	1	hoorn
2	kampplantain	1	kommet
1	carbide lantaarn	1	waterslak
1	bus carbide	2	houten hamers
36	bolspotjes	1	busje vaseline
3	pannen krabbers	2	grondreilen
1	pannen handschoen	1	grote veger
2	aardappelmessjes	1	berem
1	bijl	1	blik
1	wachtkent	1	op voorbouw zaag
3	ingelische tenten	3	gemellen
1	ronde P.V. tent	1	hagelkleed

◀ 1921 • Inventarisatie Scouting A.P.V. ▶

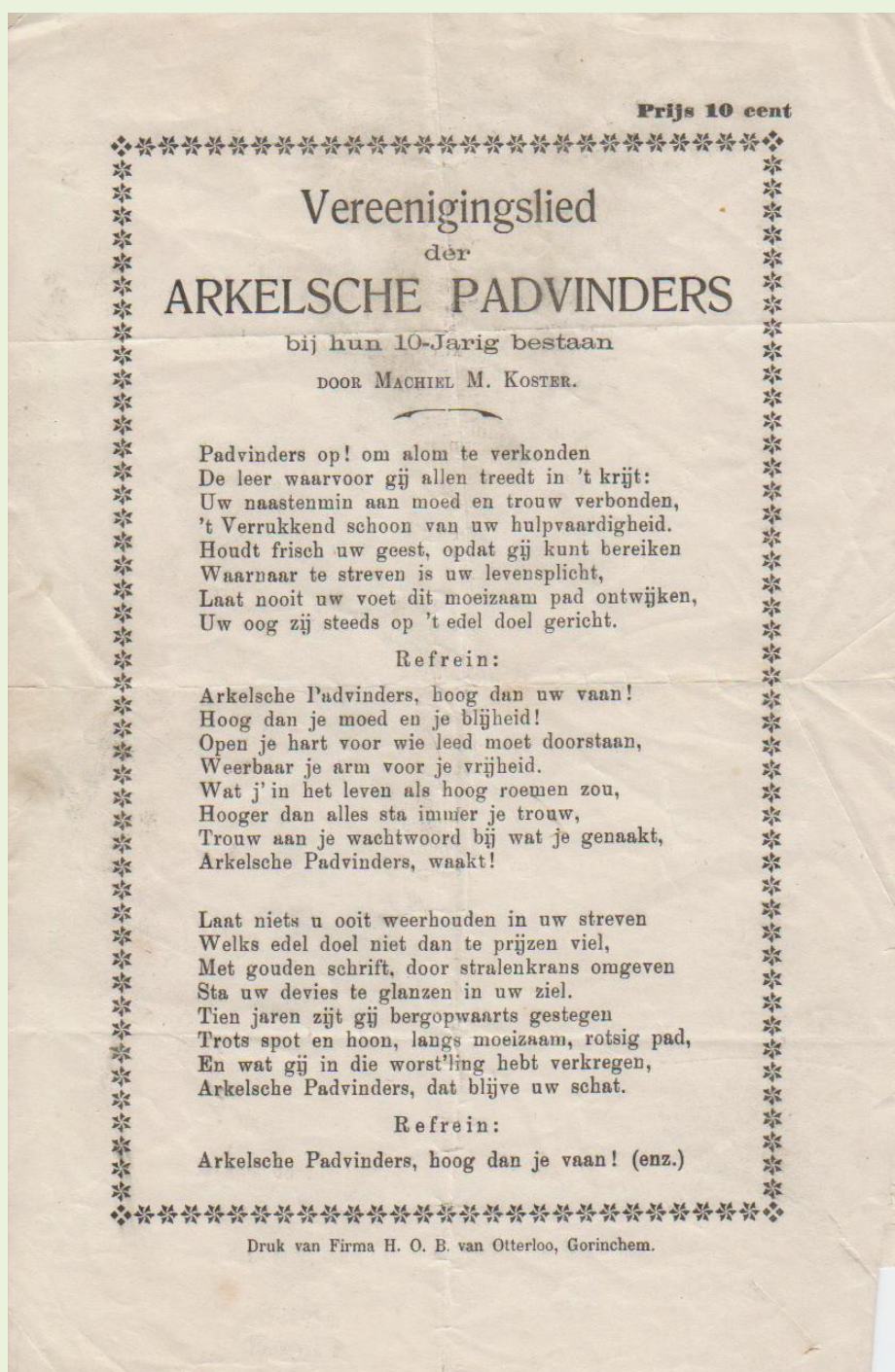
INVENTARISLIJST VAN DE EIGENDOMMEN VAN DE "STICHTING TOT BEWAARTING VAN DE BELANGEN VAN DE ARKELSE PADVINDERS" TE GORINCHEM - PER 1 JANUARI 1966.		INVENTARISLIJST Loevesteingroup, opgemaakt op zaterdag, 17 januari 1976 ten behoeve van de Penningmeester Loevesteingroup, alsmede t.b.v. het Stichtingsbestuur De Arkelse Padvinders. Opgemaakt door P.N.F.L.G. Borsten.	
1 tafel	5 petr. lampen	Kampmateriaal onder meer:	(mat. van Welpenhorde en verkenners)
2 ladders	10 pet. enz.	2 dubbeldakstenten	VERZONDEN 20 JAN. 1976
1 treppeer	2 schragen	1 enkeldak	
1 grote bijl	9 waterzakken	1 grote oranje dubbeldak	
diverse stukken touw	4 roosters	grondseilen	
1 stel ringen	4 kampschoppen	keukenseilen	
1 groepsvlag	3 grote tenten	strozakken	
6 banken	1 kakti tent	3 shelters	
1 primus	1 shelter	partij tentstokken	
1 welpenvlag	1 witte tent	haringen/scheerlijnen	
1 grote verbandkist	3 kompassen	5 stoekroosters	
1 kleine verbandkist	diverse boeken	3 patrouille tentlampen	
1 pijlenspel	2 grote pannen	partij pannen	
1 doos ecoline	1 geldkist	jerrycans met tap	
2 plastic ballen		div. afwasbakken	
4 houten hamers		afwasborstels	
7 tennisballen		opscopplepels o.d.	
zjtasen		dunschillers	
2 tafellbladen		2 nat. vlaggen	
12 verkenners stokken			
1 kachel		Ander materiaal:	
2 Semaphorevalggen		partij pioniertouw	
1 katrol + touw		waaronder enige lange	
1 vaskit		div. katrollen	
4 braadpannen		touw ladder	
4 pannen sets		hakbijlen	
9 schalen		(pionier)schopjes	
3 koekepannen		hamers	
		totempaalhouder	
		2 gasflessen	
		campinggastoezel	
		schoolbord	
		knopenbord	
		Wat spel-materiaal	
		Wat hobby-materiaal	
		meubilair: 4 grote tafels, kisten, kastjes, 11 banken, enige fau-tuils	
		aankleding vanden	
		Corinchem, 17-1-1976.	
		Totaal geschatte waarde Fl. 500,-	

◀ 1966 • Inventarisatie A.P.V. ▶

◀ 1976 • Inventarisatie Loevestein ▶

Er zijn ook verschillende inventarisatielijsten teruggevonden wat natuurlijk een mooi beeld geeft van de bezittingen in de afgelopen jaren. Op de linker pagina zijn enkele overzichten afgebeeld.

Denk je dat we geen eigen verenigingslied hebben, getuige onderstaande afbeelding is er speciaal voor het 10-jarig bestaan één gemaakt. OK, misschien niet meer zo van deze tijd

De onderzoekers kwamen een plattengrond tegen uit 1956 waarop een verwijzing is gemaakt naar een locatie dicht bij het huidige clubgebouw. Voor zover bekend heeft de groep hier niet gezeten.

Denk je dat het maken van een kabelbaan iets is van de laatste jaren, we weten niet exact de datum van onderstaande foto maar ook in de beginjaren werd er al hard gewerkt om een droge overtocht te maken.

41

Stuur padvinders op kamp in de buurt van water en je kan er zeker van zijn dat er een dam wordt gemaakt.

In 1959 heeft de groep in Gorinchem de eerste volleybalwedstrijden georganiseerd voor het toenmalige district De Betuwe.

Archief

In 2010 is het archief van de groep overgebracht naar het Regionaal Archief Gorinchem. In het archief liggen deze waarvolle materialen veel veiliger en zijn ze vrij toegankelijk voor iedereen die geïnteresseerd is in het rijke verleden van de groep en Scouting in Gorinchem.

		Scouting APV Gorinchem Doos 1 a. Notulen Stichtingbestuur APV 1976-1981, 1 deel b. Notulen Groepscommissie Arkelse Padvinders 1966-1974, 1 deel c. Notulen Eerraad 1971-1975, 1 deel d. Notulen Torenvalkengroep 1952-1975, 1 deel e. Notulen Stichtingbestuur APV 1975-1989, 1 omslag f. Notulen Stichtingbestuur APV 1986-1992, 1 omslag g. Notulen Stichtingbestuur APV 1970-1983, 1 omslag Doos 2 a. Notulen Stichtingbestuur APV 1970-1982, 1 omslag b. Verbouw Valkennest, 1 omslag c. 75-jarig jubileum, 1 omslag d. ingekomen en uitgaande stukken Stichting APV 1979-1985, 1 omslag e. begroting 1981-1986, 1 omslag f. Notulen Stichtingbestuur APV 1979-1985, 1 omslag g. Notulen Groepsraad APV 1979-1985, 1 omslag Doos 3 a. Torenvalken 1970-1973, 1 omslag b. Financieel, Correspondentie en notulen Stichting APV, 1960-1970, 1 omslag c. Torenvalken, 1963-1967, 1 omslag d. APV, financieel en andere stukken, 1960-1965, 1 omslag e. APV, onder meer verslagen zomerkamp, 1940-1950, 1 omslag Doos 4 a. APV, 1918-1930, 1 omslag b. APV, 1976 deel 1, 1 omslag c. APV, 1976 deel 2, 1 omslag Doos 5 a. APV, 1930-1940, 1 omslag b. APV, 1966-1969, 1 omslag c. APV, financieel, 1974-1975, 1 omslag d. Torenvalken, 1965-1972, 1 omslag Doos 6 a. Notulen Groepsraad APV, 1989-2001, 1 omslag b. APV, 1950-1960, 1 omslag c. APV, notulen en nieuwsbrieven en ingekomen stukken, 1988-1989, 1 omslag d. APV, notulen en ingekomen stukken, 2002-2004, 1 omslag Doos 7 a. APV, ingekomen en uitgaande stukken, 1967-2000, 1 omslag b. APV, Stichting en dagelijks bestuur notulen, 1990-2000, 1 omslag c. APV, jaarstukken, 1980-2000, 1 omslag Doos 8 a. APV, 1989-1990, 1 omslag b. APV, 1975-1986, 1 omslag c. Charles Foucaultgroep, 1956-1959, 1 omslag
	Doos 9 a. Loevestein Groep, 1 klapper b. Logboek APV 1984-1986, 1 deel c. Logboek van de Valken, 1963 d. Eerraad, verslagen, 1963, 1 deel e. Logboek Senioren Vendel Eet f. Logboek APV, 1963-1964, 1 deel g. Logboek Spreeuwen, 1 cahier Doos 10 a. Diverse logboeken Doos 11 a. Nieuwbouw Sportlaan APV, 1980 b. Tekeningen nieuwe gebouw e Doos 12 a. Receptieboeken, 3 delen b. Logboeken, 2 klappers c. Lijst met oorkonde De zilveren Doos 13 a. Vervallen leden APV 2000-2001 b. Gidsen, 1997-1999, 1 omslag c. Voorwaarden gebruik clubgeb d. Calamiteitenplan APV en alge Doos 14 a. Diverse Fotoalbums Doos 15 a. Diverse Foto's en Fotoalbums Doos 16 a. Arkelse Padvinders Burgstra b. APV financiële bescheiden 20 c. Jaarverslag APV 1980 Doos 17 a. Administratie eisen voor insch b. Bewijzen van lidmaatschap, voorbeelden, 2 boekjes c. Blanco aanmeldingsformulieren Welpen, 1951 d. Kaarten, Leerdam en Gorinchem e. Logboek Verkenners APV 1990-1992, 1 deel f. Logboek Verkenners APV 1993-1997, 1 deel Doos 18 a. Diverse publicaties, tijdschriften Doos 19 a. Jamboree post en journal Doos 20 a. APV boekhouding 2002, 1 omslag b. APV boekhouding 2004, 1 omslag	
Doos 21 a. Kasboek NPG Gorinchem, 1970- b. Kasboek APV (1950-1975), 5 de c. Loevesteingroep - Hikeboek We d. Rondeboek Klapprozen, 1949-195 e. Jan Verdonk - De wilde rode Vl f. Rondeboek van de Madelieven, g. Plakboek JOTA 1977-1978 Doos 22 a. APV boekhouding 2001 deel1, 1 b. APV boekhouding 2003, 1 omsla Doos 23 a. Diverse foto's en voorwerpen Doos 24 a. APV boekhouding 2001 deel 2, 1 b. APV boekhouding 2001 deel 3, 1 c. Plakboek 1929-1938 Doos 25 a. Torenvalken, bouw Valkennest II b. Volmacht gegeven door De Ned c. voortrekkers in het district de Be d. 4 foto's e. bedankschrijven i/vm schenking f. Ledenlijst APV, 1 schrift en 1 om g. Bouwstukken padvindershuisje t Doos 26 a. Spel en Zang en padvinders alge b. Jamboree 1937 deel 2, 1 map Doos 27 a. De Nederlandse Padvinder 1937 b. Torenvalken, 1974 c. Lijst der padvinders te Gorinchem 1911 d. Nieuwtjesbrief 1986-1989 Doos 28 a. Stukken nieuwbouw, 1992-1993 Doos 29 a. Ledengegevens b. Loevestein groep		

Foto album 100-jarig jubileum

Het fotoalbum wordt u aangeboden ter gelegenheid van het 100 jarig jubileum van Scouting A.P.V. Gorinchem. Het fotoalbum bevat ongeveer 1800 foto's uit de rijke geschiedenis van de groep en is samengesteld met hulp van leden en oud-leden. Speciale dank aan Hugo Ouwerkerk en Henk Ros voor het beschikbaar stellen van hun complete archief.

Het fotoalbum kan op twee manieren worden bekeken, door het fotoalbum op te starten of naar de mappen te gaan waar de foto's staan opgeslagen. Het fotoalbum start op in uw internet browser en is een mooie manier om makkelijk door alle albums en foto's te bladeren.

De foto's, en het fotoalbum, is ingedeeld in mappen die een bepaalde periode weergeven. In deze hoofdmappen, die ook op het scherm in het fotoalbum zijn te zien, staan submappen met een periode van 5 of 10 jaar. Als u op één van de submappen klikt krijgt u alle foto's te zien uit die periode. Hiermee kunt u zelf bepalen welke foto's u wilt bekijken.

Foto's bekijken met het fotoalbum: open op de DVD het bestand "Start Foto Album".

Foto's rechtstreeks bekijken: open op de DVD de map "Fotoalbum". Alle afbeeldingen staan in de submappen met de naam "Album 19xx – 19xx".

Copyright © 2011 Scouting A.P.V. Gorinchem

Auteurs Albert Oosten
 Chris Brouwers

Vormgeving Albert Oosten

Illustraties Inge Dolk Osenga

Uitgave 1^e druk 2011

Contact info@scoutingapv.net
 www.scoutingapv.net

Gebruik van deze uitgave, verveelvoudiging door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze is toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming, behalve voor commercieel gebruik.